

Personajlarning portretini yasash ushuni qollaniladi. Sonday-aq, parallel agzalar orqali qaharmanning tek gana ishki ruwxiy jagdayi emes, sirtqi korinishi, formasini, jeke portretini yasawga da mumkinshilik beredi. *Eki qoln joqari koteriwi menen qiriqlarga bargan, koylekshen, dambalshan, dambalini balaqi turilgen qus tumsiqli, shashi tiqirlanip alingan, jalañ bas, sari sinli bir jigiti, onin izinen baspaq murinli, alaq koz, orta boyli, qaraparen jigiti, bul da qoln kotergeren, ushinshi bolip beti sun'gaq, kozleri kushiktiñ koindey kishkene, tobi da kishi, ariqturaqtan kelgen birew, bul da qoln kotergeren, tortinshisi turik erinli, alaq koz, dugjim, tapaltas, basina bir tartar oramaldi tartip algan, ustiniñ bari joñushqa tuximiniñ qog'i, bul da*

qoln kotergeren. Besinshisi, qadimgi tağa murthi, iki kozli muzday qariw qursağan Orazimbet loqetek, bul naganin jalañashlap gezengen, ane usilar esikten kirdi. (Xalqabad ushishi kitabi, 192-bet). Jaziwshi, bir degende bes personajniñ sirtqi korinishi parallel turde suwretleydi ham olarñ heshbirinde bir-birine usamaytuñ belgilerdiñ suwretleniw sheberligi oqiwshida ayırıqsha tasir qaldiradi.

Juwmaqlap aytqanda, til birlikleriniñ parallel rawishte suwretleniwi Sh.Seyitov doretiwshiliginde pikirdi jaña formada bayanlap, sheberlik penen jetkerip beriw usilariniñ biri bolip esaplanadi. Bul usil jaziwshiniñ barliq doretiwshilik shigarmalarina tan qubilis bolip, ayırıqsha kórkem-ekspressivlik xizmet atqaradi.

Адебиётлар

1. Убрютова Е.И. Усилительное повторение основы слова в форме зависимова от неё члена предложения в якутском языке. - М.: " " 1973. -С.82.
2. Абдурахмонов Х. Ўзбек халқ оғзаки ижодий асарларининг синтактик хусусиятлари бўйича кузатишлар. -Тошкент: " "1971. 128-135-б.
3. Ўзбек тили стилистикаси. -Тошкент: 1988. 288-б.
4. Шукуров Р. Синтактик параллелизмнинг услубий вазибалари. // Ўзбек тили ва адабиёти. -Тошкент: 2004. №2. 73-б.
5. Йўлдошев М. Бадий матн ва унинг лингвопоэтик тахлили асослари. -Тошкент: 2007. 68-б.
6. Шукуров Р.М.Параллел синтактик бутунликлар Филол. Фанлари номзоди... дисс. автореф. - Т.: 2004. 6-б.
7. Акимов Г. Развитие конструкций экспрессивного синтаксиса в русском языке.// Вопросы языкознания. - М: "Наука", 1981.№6. -С.109-121. Умурзакова М. Чўлпон асарларида экспрессивликни ифодаловчи синтактик бирликлар хусусида.
8. Сейтов Ш. Шырашылар. - Нөкис: "Қарақалпақстан", 1986.
9. Сейтов Ш. Халқабад. - Нөкис: "Қарақалпақстан", 1992.
10. Сейтов Ш. Жаман шығанақтағы Ақтуба. -Нөкис: "Қарақалпақстан", 1992.

РЕЗЮМЕ. Maqolada fonetik, leksik va sintaktik unsurlarning parallel ravishda tasvirlanishi, xususiyatlari va uning badiiy matnda ishlatilish mahorati qoraqalpoq xalqining mashhur yozuvchisi Shaudirbay Seyitovning nasriy asarlari misolida o'rganilgan.

РЕЗЮМЕ. В статье параллельно описываются фонетические, лексические и синтаксические элементы, изучаются их особенности и умение использовать их в художественном тексте на примере прозаических произведений известного каракалпакского писателя Шаудирбая Сейитова.

SUMMARY. In the article, phonetic, lexical and syntactic elements are described in parallel, their features and the skill of using them in the artistic text are studied on the example of the prose works of the famous Karakalpak writer Shaudirbay Seyitov.

ФРАЗЕОЛОГИЗМЛЕР – ЭТНОЛИНГВИСТИКА ҲАМ ЛИНГВОМЭДЕНИЯТТАНЫЎДЫҢ БАСЛЫ ИЗЕРТЛЕЎ БАҒДАРЫ

Қ.Зайрова – филология илимлари бойынша философия докторы
Бердақ атындағы Қарақалпақ мамлекетлик университети

Таянч сўзлар: лингвистика, фразеологизм, этнолингвистика, лингвокультурология, миф, паремия, этнос, этнолексика, маданият.

Ключевые слова: языкознание, фразеология, этнолингвистика, лингвокультурология, миф, паремология, этничность, этнолексика, культура.

Key words: linguistics, phraseology, ethnolinguistics, cultural linguistics, myth, paremiology, ethnicity, ethnolexicon, culture.

Дунья илими менен билим жокары интеграциялык дарежеде турган жаңа эсирде, каракалпак тил билиминиң де хазирги күнде хәр тәреплеме раўажланып баруўын көрип отырмыз. Хәр бир халықтың миллий мәдений өзгешеликлери оның эсирлер бойы жасаған тилинен көринис табады. Адам баласы табият пенен бир тутас жаратылған десек, оның тили – адамзат жаратылысының баслы қасийети. Сонлықтан адамзат тилиниң табиятын изертлеў пүткил адамзат болмысын танып, билиў менен тең. Адамзат болмысы хәр халықтың миллий тарийхы менен тығыз байланысly. Демек, халықтың басынан өткен тарийхый дәуирлери, тили менен дини, өмири менен өнери тилинде көринис таўатуғыны сөзсиз.

Тил арқалы ғана биз хәр бир халықтың мәдениятын, дуньяға болған көз қарасын таныймыз. Ал, мәденият – неше мың эсирлер бойы қәлиплескен халықтың руўхый қунлығын қамтыған, миллий дуньятанымнан хабардан етеуғын сананың жыйынтығы есапланады. Мәденият – бул инсанлардың дәретиўшилиқ искерлиги нәтийжесинде жаратылған материаллық хәм руўхый байлықлар жыйнағы ғана болып қалмай, ол жәмийет раўажланыуының дәрәжесинде сәўлеленеди, яғный жәмийеттеги билим, өлшем хәм қәдириятлар жыйындысы мәдениятта өз көринисин табады [1:19]. Мәденият адам баласы қоршаған орталық. Ол үйде де,

дүзде де адамлардың ис-хәрекети, жүрис-турусы сөйлеген сөзлери менен ислеген ислериниң айнасы. Сонлықтан да миллий мәденияттың болмысы миллий руўх пенен бирге қайнап, бирге қәлиплеседи.

«Лингвомәденияттаныў» термини соңғы ўақытта фразеология мектебиниң ўәкиллери В.Н.Телия менен В.В.Воробьев мийнетлеринде басланған болса, мәденияттаныў идеялары Г.В.Степанов, Ю.А.Сорокин, Г.З.Черданцева, И.Г.Ольшанский, В.А.Маслова т.б. ал, каракалпак тил билиминде лингвокультурологиялық анализди системалық түрде әмелге асыруў бойынша дәслепки мийнет, илимпаз Ш.Абдиназимов хәм Х.Толыбаев авторлығында жазылған «Lingvokulturologiya» оқыў қолланбасында жарық көрди.

Этнолингвистика термини илимде Б.Уорф хәм Э.Сепирдиң тил фактлерин этнос мәдениаты менен жеке шахс тәрәпинен қарастырылған теориясынан қәлиплесип, «Сепир-Уорф болжаўы» деген атқа ийе болып келди [2:5]. Бул тараўдың тийкарын салыўшылар В.Гумбольдт, Э.Сепир, Б.Уорф, И.Л.Вейсгербер, А.А.Потебня изертлеўлеринде пайда болған болса, бүгинги күнде этнолингвистиканың раўажланыуына үлкен үлес қосып қиятырған В.В.Иванов, В.Н.Топоров, Н.И.Толстой, Е.Барминский, А.Ф.Журавлев хәм т.б. болып есапланады. Тил билиминиң жаңа тараўы болған

этнолингвистика тил хэм мәдениет пенен тығыз байланысly болып, тилдиң этникалық қатнасы, тилдиң жәмийеттеги орны хэм роли есапланады.

Қарақалпақ тил билиминде этнолингвистика тараўы еле толық қәлиплеспеген жаңа тараўлардың бири болып табылады. Бул бағдарда П.Нажимов [3], Қ.Зайрова [4], Қ.Үсеновалардың [5] илимий мийнетлеринде этнолексиканың изертлениўине байланысly, этностың руўхый-материаллық мәдениетине байланысly кунлы дереклерди табыўға болады.

Адамлар өз халқы өтмиши, мәдениеті дереклерине қызығыўшылығы өзиниң ана тилине дыққат пенен жаңаша қараўға, үйрениўге мәжбүрлейди. Әйемги дәўирлерден берли арадан неше әсирлер өтиўине қарамастан ҳәзирги ўақытта нақыл-мақаллар, фразеологизмлер, теңеўлер хэм паремиялардың, ономастикалық материаллар менен мифлерде сақланып қалған. Тилде сақланып қалған бул материалларды үйрениў арқалы әйемги ата-бабалар өзин қоршаған дүньяға, жәмийетке көзқарасын хэм өзликте танытыўға бағдарлайды. Мәселен «Жети қабат аспанның үстінде» фразеологизми куўаныўдың ең жоқарғы шеги түсинигин аңлатады. Бул фразеологизм арқалы әйемги дәўирде ата-бабалар аспан бириниң үстине бири жайласқан жети қабаттан ибарат деген түсиникке ийе болғанын, ал тил сол «жети қабат аспан» түсинигин өзинде сақлаған. Ислам динине байланысly аңыз-әңгимелерде аспанның жети қабаттан ибарат екенлиги туўралы айтылады: Биринши қабат көк жасыл зумрудтан жасалған, аты Рафиқдур, екнши қабат көк гүмистен жасалған, аты Руқадур, үшінши қабат көк якуттан ибарат, аты Қайдамдур, төртнши қабат көгис хинжиден, аты Моундур, беснши қабаты көк алтуннан, аты Рашқодур, алтыншы қабат көк, сары якуттан, аты Заходур, жетинши қабат көк нурдан ибарат, аты Арибодур [1:4]. XX әсирдиң ақырына келип адамлар бизди қоршаған әлем туўралы хэм басқа да барлық мағлыўматлар лингвистикалық канал бойынша келетуғынын толық тән алды. Информацияның тийкаргы бөлеги оған сөз арқалы жеткериледи, инсанның жәмийеттеги жетискенлиги оның сөзди қаншелли дәрежеде ийелегенине байланысly, тек сөйлеў мәдениеті көзқарасынан емес, ал тилдиң жасырын сырларына кириў уқыплығына да байланысly екенлигин көрсетеди.

Қазақ тилши илимпазы Ә.Т.Қайдаров: «Этнолингвистика, егер оның түп-тамырына тереңирек үңилсек, этнография менен лингвистиканың жай қосындысы емес, бир шаңарақ астында хәр қайсысы өз бетинше тон пишип, өзиниң жырын жырлайтуғын шәртли түрде қосарласқан дүнья емес, этнолингвистиканың объекти – этнос және тил, тилсиз этнос, этноссыз тил өмир сүриўи мүмкин емес». Хәр бир тилдиң раўажланыўында өз ара байланысly үш түрли хызметтиң бар екенин көрсетип, оның баслы хызмети коммуникативлик яғный инсанлардың бир-бири менен қарым-қатнас жасаўы, бир-бирин түсиниўи, пикир алысуы болса, екнши хызмети көркем шығарма тилине тән, адамға образ арқалы өзгеше тәсир ететуғын, ләззет бағышлайтуғын, эстетикалық хызмети есапланады. Ал, тилдиң үшінши бир хызмети, илимий термин менен айтқанда, аккумулятивлик хызмети деп аталып, ол тилдиң әсирлер бойы қәлиплескен барлық сөз байлығын өз бойына жыйнап, сақлап, оны келешек әўладқа ҳасыл түринде тўел жеткерип берип отыратуғын ийгиликли қасийети. Этнолингвистика бизди көбине-көп тилдиң усы қасийетин изертлеўге, этнос тилиниң байлығын мүмкин болғанынша толық

қамтый отырып, оның ишки мазмунына, терең үңилип, қыр-сырын анықлаўға бағдарлайды [6:18-19]. Әлбетте, қарақалпақ тилиниң фразеологиясы оғада бай, оның дереклери жүдә ерте ўақытларға барып такалады. Қарақалпақ аўыз әдебиятынан фразеологизмлердиң пайда болыўына байланысly көп хэм илимий жақтан кунлы, баҳалы мағлыўматларды табыўға болады. Мысалы, – Әй жылайман! – деди ана қаталлығынан қайтпай. – Ғарлықтың түби хорлық деген әне усы! Жакында ғана баланы көрип анығына көзим жеткен еди... Халықта: я ериңниң, я келиншегиңниң көзине шөп салма деген гәп бар. Бул гәптин пайда болыў мәниси бурынғы заманда ерли-зайыптың қайсысы жұптысына қылаплық қылып ғарлық ислессе, көзи шөп пенен тесип ағызылады екен, егер ол екнши рет тәкирарланса, екнши саў көзи ағызылады екен [7:287-288]. Мөреши жерди қазып қозақ қылып үстине жалпақ тактай қояды. Мөрешиниң аяғы тактайдың астына жайғасады, арбаның арысындай жуўан ағаштың жоқарысы маслыққа бекитиледи. Ағаштың төменги басының ортасы кесилип үлкен думалақ (жумыры жалпақ) шийше орнатылады. Арыс ағаштың орта белине аўыр дигирман тасы байланады. Мөреши өре ағаштың ортасын тесип өткерилген шүй тутқадан услап қозақта отырып тоқылған алаша, бөзди тактайдың үстине жайып алашаның узын бойына суўмалап шийше менен арман-берман ысады, алаша таўарда жылтырақ пайда болады. Хайыт сейил күнлери жақынлағанда Мөрешиге заказ көбейеди. Мөрешилер тәрепинен исленген материалдан мөрели шапанлар тигилген. Усындай алаша материалға түскен шийшениң жылтырағына жаўын тийсе жоғалады екен. «Шапаныңның мөреси түстиме» деген мақал-фразеология соннан қалған [8:263-264].

Көзине шөп салыў – алдаў, қыянет етиў, Шапаныңның мөреси түстиме – өзиниң алдыңғы халатына қайтыў мәнисинде жумсалатуғын фразеологизмлер, усындай хәдийселер тийкарында пайда болып, халық арасында сақланып қалған. Этнолингвистикалық бағдарда үйренгенимизде, фразеологизмлердиң келип шығыўы халықтың күнделикли турмысы менен тығыз байланыста пайда болғанын көриўимизге болады.

Қарақалпақ тил билими ушын фразеологизм сыяқлы қурамалы тил бирлигиниң тилде қалай пайда болғанылығы хэм оны анықлаў үлкен илимий мәселе болып, бул бойынша изертлеўлерди еле де даўам еттириў зәрүр. Усы мәселеде илимпазлардың бир қанша пикирлери бар. Мәселен, академик А.Даўлетов тилде фразеологизмлердиң пайда болыўының бир неше себеплерин көрсетеди: «Фразеологизмлердиң пайда болыўына түрли ўақыялар, қубылыстар, түсиниклер себепши болады. Олардың пайда болыўына ең алды менен хәр қыйлы қубылыстардың адам ойында образлы түрде сүўретлениўи тийкар болады» деп айта келип, айырым фразеологизмлердиң жасалыўына хәр қыйлы түсиниклер менен аңызлар себепши болыўы мүмкин, және гейпара фразеологизмлердиң жасалыўына ўақыт, кеңислик өлшемлери тийкар болады. Мысалы, анықлық өлшем бирликлери (саат, метр, километр, минут хэм т.б.) пайда болмасынан алдын сүт писирим (ўақыт), ет писирим (ўақыт), таўық шақырғанда, ат шаптырым, таяқ таслам жер, күн арқан бойы көтерилгенде, ярым ақшамда, таң қараңғысында, күнниң қызылы батпай, таң сарғайып атқанда хэм т.б. – деп алдын пайда болған турақлы сөз дизбеклерди көрсетеди [9:20].

Фразеологизмлер семантикалық жақтан да, эмоционаллық-экспрессивлик өткирлиги жағынан да тилдиң қаймағы, мағызы сыпатында танылыўы менен

бир қатарда ҳар қандай миллий тилдиң өзгеше лексика-семантикалық байлығы. Ҳақыйқатында да, фразеологиялық сөзлер күнделикли тил арқалы қатнас жасау жағдайларында пикирди толық, өзине тән барлық мәнилик бояўлары менен жеткеріуде айрықша хызмет атқарады. Олар – тилдиң өзине тән болған белгилерин айқын көрсете алатуғын айрықша тил бирліктери. Онда халықтың әсирлер бойы пайда еткен ушқыр қыялларының, даналығының, сөз дәретиўшилигиниң әжайып үлгилери жатады [10:3]. Фразеологизмлер

темасы, мәниси, қурылысы жағынан ҳар түрли болып келетуғын тураклы дизбек. Бул сөз дизбектери қандай уғым, түсиникке ийе болмасын, гези келгенде адамның ис-хәрекетин, сын-сыпатын, кеўил-күйин, дүнъятанымын өзиниң бояўлары менен сәўлелендиретуғын көркем сөз булақларына жатады. Сонлықтан қарақалпақ тил билиминде де фразеологизмлерди лингвокультураологиялық хәм этнолингвистикалық бағдарда үйрениў зәрүрлиги туўылады.

Әдебиятлар

1. Abdinazimov Sh., Tolibayev X. Lingvokulturologiya (oqıw qollanba). -Nókis: «Qaraqalpaqstan», 2020.
2. Адилова Г. Этнолингвистика (көмекші курал). -Нөкис: ҚМУ баспаханасы, 2008.
3. Нажимов П.А., Матжанова А.Ж. Тил билимин изертлеуде антропоцентристлик парадигма // Өз.РИАҚҚБ Хабаршысы. - Нөкис: 2021. №4. 184-186-б.
4. Зайрова Қ. Қарақалпақ тилинде кийим-кеншек атамаларының этнолингвистикалық анализи: Филол. илим. филос. д-ры (PhD) ... дис. - Нөкис: 2022. 128-б.
5. Усенова Қ. Этнолингвистика как средство межкультурной коммуникации // Медиачтения СКФУ: Материалы третьей международной научно-практической конференции. 23-25 мая, 2019 г. - Ставрополь: 2019. - С. 324-325; Усы автор: Қарақалпақ фольклорындағы этнографизмлердиң функциональлық-семантикалық көз-қарастан өзгешелениўи // Қарақалпақ мәмлекетлик университети Хабаршысы. - Нөкис: 2021. № 2. 245-247-б.
6. Қайдаров Ә.Т. Этнолингвистика. // Билим және еңбек. - Алматы: 1995, №10. 18-22.
7. Қайыпберген Т. Қарақалпақ дәстаны, Түсиниксизлер романы. -Нөкис: «Қарақалпақстан», 1979.
8. Айымбетов Қ. Халық даналығы. Өткен күнлерден елеслер. -Нөкис: «Қарақалпақстан», 1988.
9. Yusupova B. Qaraqalpaq tiliniń frazeologiyası (Oqıw qollanba). - Tashkent: «Tafakkur bo‘stoni»2020.
10. Айназарова Г. Қарақалпақ тилинде теңлес еки компонентли фразеологизмлер. -Нөкис: ҚМУ баспаханасы, 2005.

РЕЗЮМЕ. Мақолада тил, маданият, аңғана-халқнинг бошидан кечирган тақдири, унинг туганмас бойлиги бўлган, қарақалпақ тилининг луғат бойлигидан чуқур ўрин олган фразеологизмларга тўхталди.

РЕЗЮМЕ. В статье рассматриваются фразеологизмы из лексики каракалпакского языка, которые отражают судьбу народа, прошедшего сквозь время, с его богатым наследием и уникальными выражениями

SUMMARY. The article deals with idioms from the vocabulary of the Karakalpak language, which reflect the fate of the people that has passed through time, with its rich heritage and unique expressions.

I.YUSUPOV SHİĞARMALARÍNDÁ JÁMIYETLIK-SIYASIY LEKSIKAĞA QATNASLÍ ARABIZMLER

J.U.Shaniyazov – filologiya ilimleriniń kandidatu

Ўзбекстан мәмлекетлик көркем өнер һәм мәденият институти Нөкис филиал

Tayanch so‘zlar: leksikologiya, leksika, terminlar, arabizm, adabiy til, tarixiy leksika, turkiy tillar, etimologik lug‘at.

Ключевые слова: лексикология, термины, арабизм, литературный язык, историческая лексика, тюркские языки, этимологический словарь.

Key words: lexicology, vocabulary, terms, Arabism, literary language, historical vocabulary, Turkish languages, etymological dictionary.

I.Yusupov – hāzirgi qaraqalpaq poeziyasınıń shıńı. Onıń shıǵarmalarınıń tili bay, sóziniń ótkirliǵı menen ajralıp turadı. Ásirese, shayır poeziyasında jámiyetlik-siyasiy leksikaǵa tán sózler sheber paydalanılǵan.

Jámiyetlik-siyasiy leksikanıń shıǵısı boyınsha analizi qaraqalpaq tili leksikasınıń tariyxıy progresin úyreniwde, onıń rawajlanıw hám bayıw nızamlılıqların ashıp beriwde járdem beredi.

Shayır dóretiwsılıǵında qollanılǵan jámiyetlik-siyasiy leksikanıń quramına názer awdarsaq, ózge til elementlerin sheberlik penen paydalanǵanlıǵın kóriwge boladı. Ásirese, arab tiline tán jámiyetlik-siyasiy sózler kóplesh ushırasadı.

Bizge belgili, túrkiy tillerge arabsha sóz birlikleriniń kirip keliwi VII-VIII ásirlerde Oraylıq Aziyanıń arablar tárepinen jawlap alınıwı hám aymaq xalqınıń Islam dinin qabıl etiwı menen baylanıslı. Tariyxıy leksikanı jazba derekler tiykarında kózden keshirer ekenbiz, onda arabizmlerdiń salmaǵı XIX ásir aqırı hám XX ásir baslarına shekem salıstırmalı túrde kóbeygenliǵın kóriwge boladı. Áyyemgi túrkiy esteliklerinde arab sózleri bolmaǵan bolsa, [1:1981] XI ásir esteliginde «Kutadǵu bilik»ke salıstırǵanda XII-XIII ásirler esteligi dep tabılǵan «Hibatul haqoyıq» shıǵarmasında arabizmler kóbirek ushırasadı [2:1971].

Arab sózlik birlikleri, birikpelerdiń túrkiy tillerine ózlesiwı sebepleri hám qurılısı haqqında alımlarımız kóplesh ilimiy pikirlerdi bayan etken.

I.Yusupov shıǵarmaları tilinde arab sózlik qatlamına tán jámiyetlik-siyasiy leksikanı tiykarınan mámeletlik basqarıwına baylanıslı jámiyetlik-siyasiy leksika hám siyasiy-ekonomikalıq temalargá baylanıslı jámiyetlik-siyasiy leksika quraydı.

Biz tómende shayır shıǵarmalarında qollanılǵan arab tiline tán jámiyetlik-siyasiy leksikanıń túsinigi hám olargá misallar keltirip ótemiz.

Hákim sózi. Bul sóz ózge bolǵan *hakama* arab tilinde tiykarınan, feyil sóz bolıp *basqarmaq, hákimlik qılıw, bassılıq etiw* mazmunına iye [3:187]. Yaǵnıy, arab tilinde háreket mánisin ańlatadı. Hákim sóziniń eń birinshi sózlik mánisi – basqarıwshı, hákimlik qılıwshı, bassılıq etiwshı. I.Yusupov shıǵarmalarında hákim sózi arab tilindegi túpkillik mánisindeǵidey háreket mánisin emes, al adam mánisin ańlatatuǵın substantivlik mánide qala, sháhár basshısı mánisinde jumsalǵan.

Qala *hákimine* tapsırdı nıqlap:

«shayırǵa ǵamqorlıq isleń jaqsılap»...

(«Patsha hám shayır»)

Hákim sózi «ózbek tiliniń etimologiyalıq sózliginde» tómendegishe kórsetilgen: *Hákim* arabsha sóz *hakim(un)* formasına iye; tiykarı kóp mánili *hakama* feyiliniń «húkım shıǵardı» mánisi menen dúzilgen, wálayat, qala, sháhár, rayon sıyaqlılardıń húkım etiw tárepinen tayınlanǵan basqarıwshısı mánisin ańlatadı [4:589].

I.Yusupov shıǵarmalarında qollanılǵan arab tiline tán sózler salmaqlı orındı iyeleydi. Olardan biri ekonomikalıq